

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Directie Juridische Zaken

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

wooverzoekendjz@minfin.nl
www.minfin.nl

Ons kenmerk

2022-0000050909

Uw brief (kenmerk)

brief van 9 juli 2021

Bijlagen

A – Relevante artikelen Wob
B – Inventarislijst
C – Documenten

Datum 29 april 2022
Betreft Uw Wob-verzoek inzake overleg met de Europese
Commissie over staatssteunaspecten van de
Baangerelateerde investeringskorting (BIK)

Geachte,

In uw brief van 9 juli 2021, ontvangen op 12 juli 2021, heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) verzocht om alle documenten die betrekking hebben op correspondentie met de Europese Commissie over staatssteunaspecten van de Baangerichte investeringskorting (hierna: BIK).

De ontvangst van uw verzoek heb ik u schriftelijk bevestigd bij brief van 20 juli 2021, met kenmerk 2021-0000147267. In deze brief is tevens de beslistermijn met vier weken verdaagd tot 6 september 2021.

Op 8 september 2021 heeft u telefonisch gesproken met enkele medewerkers van mijn ministerie. Hieruit bleek dat uw verzoek vooral ziet op:

- Documenten, overlegverslagen of andere stukken, waarin analyses en overwegingen zijn neergelegd waaruit naar voren komt dat de BIK geen ongeoorloofde staatssteun werd geacht op het moment van de invoering van de BIK, dan wel voorafgaand aan het voorleggen van de BIK aan de Europese Commissie (EC);
- Documenten, overlegverslagen of andere stukken, waarin analyses en/of overwegingen zijn neergelegd over hoe tegen het staatssteun-aspect van de BIK wordt aangekeken door de wetgever en/of uitvoerder na het informeel overleg met de EC (i.e. het overleg waarin naar voren is gekomen dat geen garantie kan worden gegeven dat de gehele BIK geen geoorloofde staatssteun zou zijn).

Het is helaas niet gelukt om binnen de wettelijke termijn op uw Wob-verzoek te beslissen. Hiervoor bied ik u mijn excuses aan.

Besluit

Ik besluit de door u gevraagde informatie gedeeltelijk openbaar te maken. Ik licht mijn besluit hieronder toe.

Inventarisatie documenten

Ik heb de belangrijkste informatie door middel van meerdere, openbare Kamerbrieven aan de Tweede Kamer gestuurd. Daarmee heb ik gepoogd zoveel als mogelijk transparant te zijn over de voortgang rondom de BIK.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk
2022-0000050909

Op basis van uw verzoek zijn 68 documenten aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst, zie hiertoe bijlage B.

Diverse documenten zijn al openbaar. Voor de vindplaats daarvan verwijs ik naar bijlage B.

Een aantal documenten bevat passages die over andere onderwerpen gaan dan de hierboven genoemde onderwerpen van uw verzoek. Deze passages vallen inhoudelijk niet binnen de reikwijdte van uw verzoek. Om die reden heb ik de passages onleesbaar gemaakt onder vermelding van 'buiten verzoek'. Dit is eveneens in de inventarislijst aangegeven.

Daarnaast bevat een aantal documenten passages die dubbel zijn. Deze passages worden eenmalig verstrekt, voor het overige zijn deze passages onleesbaar gemaakt onder vermelding van 'dubbel'.

Wanneer pagina's geheel buiten het verzoek vallen of dubbel zijn, worden deze geheel uit de set met documenten gehaald. Wanneer dit het geval is, is dit eveneens aangegeven in het document 'Bijlage C – openbaar te maken documenten'.

Derde-belanghebbende

Bij de openbaarmaking van diverse documenten spelen de belangen van derden een rol. Deze derde-belanghebbenden zijn vooraf gevraagd om hun mening te geven over de voorgenomen wijze van openbaarmaking van de documenten.

Eén derde-belanghebbenden stemde niet in met openbaarmaking van verschillende passages. De zienswijzen van de derde-belanghebbende heb ik in mijn belangenafweging meegenomen. Ik volg de zienswijze van de derde-belanghebbenden volledig. Per weigeringsgrond licht ik dit hieronder nader toe.

Wettelijk kader

Uw verzoek om informatie is beoordeeld op grond van de Wob. Het recht op openbaarmaking dient het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Er wordt niet gekeken naar het specifieke belang van de verzoeker.

Openbaarmaking in de zin van de Wob betekent openbaarmaking voor iedereen. In dat licht vindt de afweging dan ook plaats. Hierbij wordt getoetst aan de artikelen 10 en 11 van de Wob waarin is aangegeven in welke gevallen openbaarmaking kan of moet worden geweigerd. Voorts kan het bestuursorgaan besluiten om op grond eventuele bijzondere openbaarmakingsregimes documenten (gedeeltelijk) niet openbaar te maken.

Motivering

Het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties (artikel 10, tweede lid, onder a, van de Wob)

Bij diverse documenten is het belang van de betrekkingen van Nederland met de Europese Commissie in het geding. Verschillende documenten bevatten informatie over het informeel overleg tussen Nederland en de Europese Commissie over de BIK. Hieruit volgt welke standpunten de Europese Commissie en Nederland hebben ingenomen ten aanzien van de staatssteunaspecten aan de BIK. Deze stukken zijn voorgelegd aan de Europese Commissie voor een zienswijze.

Het openbaar maken van deze informatie kan ertoe leiden dat de contacten met de Europese Commissie op bepaalde punten stroever zal gaan lopen. Daarbij is ten eerste van belang dat het hier om een informeel overleg gaat. Openbaarmaking van de inhoud daarvan kan ertoe leiden dat de Europese Commissie in toekomstige dossiers niet meer openstaat voor dergelijke overleggen met Nederland. Verder is van belang dat de Europese Commissie in een zienswijze heeft aangegeven dat zij vindt dat deze stukken niet openbaar moeten worden gemaakt. Daarbij speelt mee dat het om een staatssteun-dossier gaat, waarin vertrouwelijkheid een grote rol speelt.

Ik weeg het hier bedoelde belang zwaarder dan het belang van openbaarmaking, omdat ik wil voorkomen dat de wettelijke plicht tot het verstrekken van informatie tot gevolg zou hebben dat de Nederlandse betrekkingen met de Europese Commissie schade zouden lijden. Ik neem de zienswijze van de Europese Commissie over en maak deze informatie dus niet openbaar. Waar van toepassing heb ik deze informatie onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 10.2.a.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer (artikel 10, tweede lid, onder e, van de Wob)

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd. In diverse documenten staan persoonsgegevens. Dit betreft gegevens die herleidbaar zijn tot een persoon, zoals onder meer namen, e-mailadressen, functienamen en telefoonnummers.

Ik ben van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Daarom heb ik de persoonsgegevens verwijderd uit deze documenten.

Voor zover het de namen, e-mailadressen, functienamen en telefoonnummers van ambtenaren betreft is hierbij het volgende van belang. In het kader van goed werkgeverschap ben ik van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Dit ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokken ambtenaar. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Wob. Waar van toepassing heb ik de genoemde informatie onleesbaar gemaakt onder vermelding van 10.2.e.

Het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling (artikel 10, tweede lid, onder g, van de Wob)

Openbaarmaking van informatie blijft achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van belanghebbenden bij die informatie. Hiertoe merk ik het volgende op.

In één document (nummer 36) wordt gesproken over het probleem dat investeringssteun niet goed zou passen onder het Tijdelijke steunkader COVID-19. Ter illustratie daarvan wordt een voorbeelddossier genoemd waaruit dit zou blijken. Daaruit blijkt om welk bedrijf het gaat. Dit is concurrentiegevoelige informatie. Concurrenten worden door de openbaarmaking daarvan onevenredig bevoordeeld. Bedrijven moeten erop vertrouwen dat concurrentiegevoelige informatie vertrouwelijk blijft.

Het belang bij het voorkomen van onevenredig nadeel weeg ik hier zwaarder dan het algemene belang van openbaarmaking.

Directie Juridische Zaken

In twee documenten (nummer 4 en 36) wordt een voorbeeld genoemd van een onderneming die niet in aanmerking kon komen voor steunmaatregelen op grond van het Tijdelijke steunkader COVID-19, ondanks dat zij in moeilijkheden verkeerde. Dit is concurrentiegevoelige informatie. Concurrenten worden door de openbaarmaking daarvan onevenredig bevoordeeld. Bedrijven moeten erop kunnen vertrouwen dat concurrentiegevoelige informatie vertrouwelijk blijft. Het belang bij het voorkomen van onevenredig nadeel weeg ik hier zwaarder dan het algemene belang van openbaarmaking en daarom is de naam van deze onderneming gelakt.

Ons kenmerk
2022-0000050909

Enkele documenten bevatten opmerkingen van ambtenaren over collega-ambtenaren die als onwelgevallig kunnen worden opgevat. Openbaarmaking van deze informatie kan leiden tot reputatieschade of stigmatisering van betrokkenen. Het is namelijk aannemelijk dat betrokkenen hierop door derden zullen worden aangesproken en dit kan een negatieve invloed hebben op de samenwerking tussen ambtenaren onderling. Het belang van het voorkomen van mogelijke reputatieschade van betrokkenen, weeg ik hier zwaarder dan het algemene belang van openbaarmaking. Ik maak deze informatie dus niet openbaar.

Waar van toepassing heb ik deze informatie onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 10.2.g.

Persoonlijke beleidsopvattingen in een stuk voor intern beraad (artikel 11, eerste lid, van de Wob)

Uitgangspunt van de Wob is dat overheidsinformatie openbaar is. Dit geldt in beginsel ook voor documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad. Dit is het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van overheden in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid. Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat onder het begrip 'documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad' onder meer moeten worden begrepen: nota's van ambtenaren aan hun politieke en ambtelijk leidinggevend, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen en rapporten van ambtelijke adviescommissies. Degene die de stukken heeft opgesteld moet de bedoeling hebben gehad dat ze zouden dienen voor intern beraad.

Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat uit documenten die zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad geen informatie wordt verstrekt over persoonlijke beleidsopvattingen. Onder 'persoonlijke beleidsopvattingen' wordt verstaan: ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen. Dergelijke opvattingen worden niet openbaar gemaakt omdat een zekere mate van veiligheid en vertrouwelijkheid noodzakelijk is om te kunnen komen tot een effectieve besluitvorming. Ambtenaren en bestuurders moeten onderling en met bewindspersonen kunnen brainstormen. Feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter worden door mij niet beschouwd als persoonlijke beleidsopvattingen. De totstandkoming van beleid en regelgeving wordt met de openbaarheid van dergelijke informatie inzichtelijk.

Enkele documenten bevatten passages die zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad en bevatten persoonlijke beleidsopvattingen. Het betreft (de weergave van) een extern juridisch advies aan de betrokken beleidsmedewerkers.

Ik acht het niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering deze persoonlijke beleidsopvattingen openbaar te maken, zowel in tot op de persoon herleidbare als geanonimiseerde vorm. Daarom heb ik deze informatie uit de documenten verwijderd.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk
2022-0000050909

Artikel 11, tweede lid, van de Wob kent een discretionaire bevoegdheid om, ondanks het principe van artikel 11, eerste lid, van de Wob, tòch informatie te verstrekken over persoonlijke beleidsopvattingen. Verstrekking van informatie over persoonlijke beleidsopvattingen is bij uitzondering mogelijk als dit door het bestuursorgaan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering wenselijk wordt geacht. Dit gebeurt in niet tot personen herleidbare vorm door zowel de namen als functieduiding tot en met de hoogste ambtenaar niet te openbaren. In het onderhavige geval acht ik het in het belang van een goede en democratische bestuursvoering om de persoonlijke beleidsopvattingen in dit dossier toch openbaar te maken. Deze passages heb ik derhalve niet verwijderd uit de documenten, op de passages over het externe juridische advies na (zie vorige alinea).

Concepten zijn documenten die zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad en deze bevatten persoonlijke beleidsopvattingen. Deze documenten raken de kern van het interne beraad. Conceptdocumenten zijn namelijk documenten met onvolledige besluitvorming. Ik acht het – ondanks het openbaar maken van passages met persoonlijke beleidsopvattingen op grond van artikel 11, tweede lid - niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering deze interne documenten openbaar te maken, zowel in tot op de persoon herleidbare als geanonimiseerde vorm. Daarom heb ik de documenten met nummer 43 en 58 geweigerd op grond van artikel 11, lid 1 van de Wob.

Wijze van openbaarmaking

De documenten stuur ik met dit besluit in kopie mee.

Plaatsing op internet

De stukken worden met een geanonimiseerde versie van dit besluit voor eenieder kenbaar gemaakt op www.rijksoverheid.nl.

Afschrift aan belanghebbenden

Een afschrift van dit besluit zend ik aan de belanghebbenden.

Hoogachtend,

de minister van Financiën,
namens deze,

b/a

mr. M.S. Bogtstra
De directeur Juridische Zaken

Deze brief is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Op grond van die wet kunt u tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan de minister van Financiën, ter attentie van de Directie Juridische Zaken, Postbus 20201, 2500 EE Den Haag. Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend en dient ten minste het volgende te bevatten:

- a. naam en adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar zich richt;
- d. een opgave van de redenen waarom u zich met het besluit niet kunt verenigen.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk
2022-0000050909

Bijlage A

Directie Juridische Zaken

Artikel 10 van de Wob luidt, voor zover relevant, als volgt:

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
    - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
    - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
    - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
    - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in de artikelen 9, 10 en 87 van de Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.
  2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
    - a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
    - b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
    - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
    - d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
    - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
    - f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
    - g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.
  3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voor zover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.
- (...)

Ons kenmerk
2022-0000050909

Artikel 11 van de Wob luidt, voor zover relevant, als volgt:

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.
4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.